

МОНІТОРИНГ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

ТКАЧЕНКО Надія,

*здобувачка освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності «Туризм та рекреація»,*

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

КОВАЛЬЧУК Ірина,

*PhD, старший викладач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму,
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ*

Україна – це країна, яка розташована у центральній-східній частині Європи і яка характеризується значним потенціалом для розвитку туристичної та рекреаційної сфери завдяки наявній багатій історії, культурній спадщині та природним ресурсам. Враховуючи тектонічну будову і рельєф території, Україна характеризується унікальними природними ландшафтами – рівнинними та гірськими. Серед рівнинних ландшафтів в Україні розрізняють низовинні (Поліська, Придніпровська, Причорноморська, Приазовська і Закарпатська низовини) та височинні (Волинська, Подільська, Придніпровська, Донецька і Приазовська височини) ландшафти, а серед гірських – лісово-лучні з полонинами в Українських Карпатах і лісово-лучні з яйлами в Кримських горах. Окремими типами серед ландшафтного різноманіття України є Південний берег Криму, а також річкові заплави, озера, болота.

Найпопулярнішими природними об'єктами, що приваблюють туристів, є:

1) Карпатські гори – популярний регіон для розвитку активного відпочинку, гірськолижного туризму та екотуризму. Туристи можуть взяти участь у піших походах (г. Говерла, Петрос, Піп Іван), велотурах, рафтингу (р. Черемош, Прут), кватротурах, скелелазінні, кінних прогулянках, відвідуванні природних пам'яток (озеро Синевир, водоспад Шипіт, Долина нарцисів, Кам'янецький водоспад, термальні джерела у с. Велятино та Косино), збиранні грибів та ягід.

2) Чорне та Азовське моря з численними пляжами та санаторіями. Одеської, Миколаївської і Херсонської областей, де пропонуються послуги з лікування грязями та мінеральними водами, таласотерапія, прогулянки на яхтах. Популярними курортами тут є: м. Одеса, Затока, Коблеве, Лазурне, Скадовськ і т. д.

3) Біосферні заповідники, зокрема Асканія-Нова, Шацькі озера, Дунайський заповідник, де організуються різноманітні екскурсії, кінні прогулянки, фото- та відеозйомка дикої природи, купання, риболовля, катання на човнах та сапбордах, велопогулянки та ін.

В Україні також представлена велика кількість різноманітних музеїв, етнографічних об'єктів та архітектурних пам'яток, які внесені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, зокрема [2]:

1) Софійський собор (м. Київ) – це унікальна пам'ятка української архітектури та монументального живопису XI ст., яка сьогодні входить до складу Національного заповідника «Софія Київська». Тут туристи можуть отримати оглядові і тематичні екскурсії, які проводять екскурсводи та наукові співробітники заповідника.

2) Києво-Печерська лавра (м. Київ) – це один із найбільших християнських центрів України і визначна пам'ятка історії та архітектури, яка була збудована в XI ст. Києво-Печерська лавра – це монастирський комплекс із підземними печерами, де туристам пропонуються різноманітні оглядові екскурсії.

3) Резиденція митрополитів Буковини і Далмації (м. Чернівці) – це пам'ятка архітектури національного значення, яка була споруджена 1864—1882 рр. Сьогодні на її території знаходяться корпуси Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, де туристи мають змогу відвідати тематичні екскурсії.

4) Херсонес Таврійський (м. Севастополь) – це античне та візантійське місто-держава в південно-західній частині Криму, яке було засноване у V ст. до н. е. Сьогодні тут знаходиться Херсонеський історико-археологічний музей-заповідник, де можна оглянути стародавні руїни та відкривається панорамний вид на Чорне море.

Досліджуючи розвиток туристично-рекреаційного потенціалу України, варто зазначити, що найбільше він залежить від умов сьогодення. Наразі в країні йде повномасштабна війна, яка вкрай негативно позначається на туристичній та рекреаційній сфері. В Україні багато знищено інфраструктурного забезпечення та пошкоджено різноманітних туристичних пам'яток і рекреаційних об'єктів. Адже лише станом на 1 квітня 2022 року ЮНЕСКО

повідомила про повне або часткове знищення щонайменше 53 об'єктів культури, серед яких 29 церков, 16 історичних будівель, 4 музеї та 4 пам'ятники, зокрема пам'ятник Тарасу Шевченку в с. Бородянці [3]. Стан навколишнього середовища та ті небажані зміни в природному середовищі, які порушують екологічну рівновагу, також можна вважати «перешкодою» для розвитку туристичної і рекреаційної сфери.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

4. Зарубіна А., Сіра Е., Демчук Л. Особливості туризму в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-14>.
5. Посольство України в Португальській Республіці. URL: <https://portugal.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/237-torgovelyno-jekonomichne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-portugaliyeju/turistichnij-potencial>
6. Рекреаційно-туристичний потенціал регіонів України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. інтернетконференції (м. Луцьк, 14–15 травня 2020 р.). Луцьк : Терен, 2020. 106 с.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Національний університет харчових технологій
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
Полтавський фаховий коледж підприємництва і ресторанного бізнесу
Київський фаховий коледж туризму та готельного господарства

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ ТА ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

12 березня 2025 року, Київ

КИЇВ 2025

УДК 338.48:339.923:061.1ЄС(477)

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол №9 від 20 березня 2025 р.)

Євроінтеграційні процеси в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі України: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (12 березня 2025 р.). Київ: НУБіП України. 2025. 350 с.

Редакційна колегія:

Мельниченко С. В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Сердюк М. Є. – доктор технічних наук, професор кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Олюніна С. Л. – викладач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

У збірнику тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції висвітлюються результати наукових досліджень студентської молоді з питань, присвячених євроінтеграційним процесам у сфері готельно-ресторанного та туристичного бізнесу України. У матеріалах розглядаються виклики та перспективи адаптації галузі туризму в умовах євроінтеграції, інноваційні технології в закладах HoReCa, туристичне країнознавство, організація дозвілля молоді.

Конференція проводиться з метою посилення профорієнтаційної роботи із залучення активної шкільної молоді до навчання в НУБіП України, посилення наукової складової підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» і «Магістр», оприлюднення результатів їх дослідницької роботи, підвищення ефективності, якості наукових досліджень, обміну досвідом і представлення результатів науково-дослідної діяльності, обговорення дискусійних питань та визначення пріоритетів подальшого розвитку науки.

Видання розраховане для здобувачів вищої освіти, дослідників, викладачів, суб'єктів підприємницької діяльності.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Колектив авторів, 2025

© НУБіП України, 2025